

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Рекреаційні комплекси світу

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
освітня програма	«Туризм»
спеціалізація	_____
вид дисципліни	вибіркова

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020/ 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 28 ” серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: старший викладач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Волкова І. І.

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2020 року

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

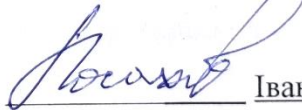
Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи) освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ»

Гарант (керівник проектної групи) освітньої-професійної програми «ТУРИЗМ»

Іван ПОСОХОВ

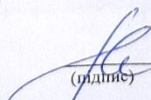
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм»
підготовки бакалавра
за спеціальністю 242 - «Туризм»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - вивчення умов формування, розвитку та розміщення територіально-рекреаційних комплексів, ознайомлення з системами організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил: відпочинком, оздоровленням та курортним лікуванням, туристичними мандрівками тощо.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- визначення теоретичних основ формування і факторів розвитку рекреаційних комплексів, їх спеціалізації та видів у сучасних конкретних умовах;
- дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду створення та функціонування рекреаційних комплексів;
- аналіз функціональної, галузевої та територіальної структури рекреаційно-туристичного комплексу України;
- розробка принципів вдосконалення системи збалансованого забезпечення рекреаційних потреб населення України та раціонального використання національних рекреаційно-туристичних ресурсів.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей відповідно до ОПП:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК2 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для рухової активності та ведення здорового способу життя.

ЗК 5 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 6 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 3 – Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК 5 – Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК 10 – Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
30 год.	16 год. (4 ауд., 12 дист.)
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
60 год.	104 год.
в т.ч. індивідуальні завдання	
Контрольна робота 16 год.	

1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 2 – Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН 3 – Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРН 4 – Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРН 5 – Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.

Визначення поняття рекреаційний комплекс. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації. Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності. Їх види (суспільні, групові та індивідуальні) та взаємодія. Фактори формування рекреаційних потреб. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів. Роль ціни як фактора, що реалізує попит на рекреаційні послуги. Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність.

Тема 2. Рекреаційне районування світу й України

Сутність рекреаційного районування. Мета та його завдання. Фактори і умови формування рекреаційних районів. Характерні головні ознаки рекреаційного району. Одиниці сучасного рекреаційного районування. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість. Характеристика існуючого рекреаційного районування світу, регіонів, країн. Приклади рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблеми розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристичних тощо.

Тема 3. Європа - провідний рекреаційний регіон світу

Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні. Оцінка комплексу рекреаційних ресурсів. Особливості та етапи розвитку рекреаційного обслуговування, його сучасний стан. Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку. Найбільші національні рекреаційні системи: високорозвинених урбанізованих країн Європи. Характеристика Північноєвропейського, Альпійського, Середземноморського, Причорноморського рекреаційних регіонів. Основні їх курорти та туристичні центри.

Тема 4. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії

Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Нерівномірність рекреаційного розвитку країн Азії. Рекреаційно-ресурсний потенціал і соціально-економічні фактори розвитку рекреаційних комплексів. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційних комплексів Азії: Південно-Західного, Південно-Східного, Центрального, Південноазіатського регіонів. Характеристика рекреаційного комплексу окремих країн (Китаю, Індії, Індонезії, Японії тощо).

Тема 5. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту

Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно-туристичними показниками. Умови формування і розвитку рекреаційної індустрії, її територіальна диференціація, проблеми ресурсозбереження. Досвід США в організації національних парків. Туристські стежини як форма рекреаційного використання території. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Характеристика основних рекреаційних регіонів США і Канади. Основні принципи управління та розвитку галузі «дозвілля» в США. Своєрідність рекреаційного потенціалу і його значення в економіці країн Латинської Америки. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Мексики, Куби, Аргентини тощо).

Тема 6. Рекреаційні комплекси країн Африки

Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки на сучасному етапі. Рекреаційні ресурси та соціально-економічні фактори формування та розвитку туристично-рекреаційних комплексів країн Африки. Функціональні типи домінуючих рекреаційних комплексів та їхня характеристика. Територіальна структура рекреаційно-туристичної індустрії. Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування.

Тема 7. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії

Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.

Тема 8. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України

Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі, її функціональна структура та територіальна організація. Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України. Основні рекреаційні системи України, регіони та комплекси: Карпатський, Азово-Чорноморський регіон, Придніпровський, Поділля та Полісся, Слобожанський. Характеристика їх курортів та туристських центрів, перспективи подальшого розвитку.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах				Обсяг у годинах			
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пз	с. р.		л	пз	с.р
Тема 1. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів та їх типи	6	2	2	2	4	1		3
Тема 2. Рекреаційне районування світу й України	6	2	2	2	4	1		3
Тема 3. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	34	10	10	14	32	6		26
Тема 4. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	20	6	6	8	16	2		14
Тема 5. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	14	4	4	6	14	2		12
Тема 6. Рекреаційні комплекси країн Африки	8	2	2	4	11	1		10
Тема 7. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії	8	2	2	4	11	1		10
Тема 8. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України	8	2	2	4	12	2		10
Контрольна робота «Рекреаційні комплекси країни (за вибором)»	16			16	16			16
Усього годин	120	30	30	60	120	16		104

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів та їх типи Визначення поняття рекреаційний комплекс. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації. Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності. Їх види (суспільні, групові та індивідуальні) та взаємодія. Фактори формування рекреаційних потреб. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів. Роль ціни як фактора, що реалізує попит на рекреаційні послуги.	2

	Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність.	
2	Рекреаційне районування світу й України. Сутність рекреаційного районування. Мета та його завдання. Фактори і умови формування рекреаційних районів. Характерні головні ознаки рекреаційного району. Одиниці сучасного рекреаційного районування. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість. Характеристика існуючого рекреаційного районування світу, регіонів, країн. Приклади рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблеми розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристичних тощо.	2
3	Європа - провідний рекреаційний регіон світу Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні. Оцінка комплексу рекреаційних ресурсів. Особливості та етапи розвитку рекреаційного обслуговування, його сучасний стан. Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку. Найбільші національні рекреаційні системи: високорозвинених урбанізованих країн Європи. Характеристика Північноєвропейського, Альпійського, Середземноморського, Причорноморського рекреаційних регіонів. Основні їх курорти та туристичні центри.	10
4	Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Нерівномірність рекреаційного розвитку країн Азії. Рекреаційно-ресурсний потенціал і соціально-економічні фактори розвитку рекреаційних комплексів. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційних комплексів Азії: Південно-Західного, Південно-Східного, Центрального, Південноазійського регіонів. Характеристика рекреаційного комплексу окремих країн (Китаю, Індії, Індонезії, Японії тощо).	6
5	Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно-туристичними показниками. Умови формування і розвитку рекреаційної індустрії, її територіальна диференціація, проблеми ресурсозбереження. Досвід США в організації національних парків. Туристські стежини як форма рекреаційного використання території. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Характеристика основних рекреаційних регіонів США і Канади. Основні принципи управління та розвитку галузі «дозвілля» в США. Своєрідність рекреаційного потенціалу і його значення в економіці країн Латинської Америки. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Мексики, Куби, Аргентини тощо).	4
6	Рекреаційні комплекси країн Африки. Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки на сучасному етапі. Рекреаційні ресурси та соціально-економічні	2

	фактори формування та розвитку туристично-рекреаційних комплексів країн Африки. Функціональні типи домінуючих рекреаційних комплексів та їхня характеристика. Територіальна структура рекреаційно-туристичної індустрії. Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування.	
7	Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.	2
8	Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі, її функціональна структура та територіальна організація. Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня економічного розвитку регіонів України. Основні рекреаційні системи України, регіони та комплекси: Карпатський, Азово-Чорноморський регіон, Придніпровський, Поділля та Полісся, Слобожанський. Характеристика їх курортів та туристських центрів, перспективи подальшого розвитку.	2
	Разом	30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до семінару за темою «Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів»	2	3
2	Підготовка до семінару за темою «Рекреаційне районування світу й України»	2	3
3	Підготовка презентацій за темою «Європа - провідний рекреаційний регіон світу»	14	26
4	Підготовка презентацій за темою «Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії»	8	14
5	Підготовка презентацій за темою «Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту»	6	12
6	Підготовка презентацій за темою «Рекреаційні комплекси країн Африки»	4	10
7	Підготовка презентацій за темою «Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії»	4	10
8	Підготовка презентацій за темою «Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України»	4	10
	Контрольна робота «Рекреаційні комплекси країни (за вибором)»	16	16
	Разом	60	104

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота, передбачена робочим планом, на тему «Рекреаційні комплекси країни (на вибір)». Об'єм роботи 15-20 стор.

Структура роботи

Вступ – вказати актуальність вибрано теми, об'єкт, предмет дослідження, мету та задачі, структуру роботи.

1 розділ – Характеристика рекреаційних комплексів. Визначити рекреаційні комплекси країни. Дати характеристику комплексів, вказати їх територіальну організацію, туристичні ресурси, видову структуру та основні туристичні центри.

2 – аналіз туристичної інфраструктури та розвиток туристичної діяльності. Провести аналіз туристичної інфраструктури, туристичних потоків та доходів країни.

Висновки, список використаної літератури, додатки.

7. Методи контролю

Згідно з наказом № 0202-1/260 від «07»серпня 2020 р. проводиться змішане навчання.

Лекції виключно в онлайн режимі із застосуванням платформ для відеоконференцій: ZOOM, Skype. Аудиторні заняття використовуються для надання студенту комплексного досвіду навчання. 25-30% часу лекції обов'язково резервується для запитань, дискусій, обговорення навчального матеріалу. Лекції містять питання для самоперевірки, чи форми самоконтролю з тем лекцій та тем курсу.

Практичні та семінарські заняття проходять в аудиторії (до 20 осіб) чи в дистанційний формі. Практичні заняття орієнтовані на формування практичних навичок, компетенцій, узагальнення теоретичного матеріалу, аналізу практичних ситуацій.

Кожне завдання й вид діяльності, що входять до робочої програми навчальної дисципліни, мають безпосередній зв'язок із запланованими результатами навчання та просують студентів до цих результатів.

Оцінювання завдання, незалежно від форми, має відбуватися за чіткими зрозумілими критеріями, з якими здобувач ознайомлюється на початку вивчення навчальної дисципліни (згідно з робочою програмою навчальної дисципліни).

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах: оцінювання роботи студентів під час практичних (семінарських) занять, оцінка за індивідуальну роботу студентів, проведення проміжного контролю, проведення підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється у формі

усних відповідей на семінарських заняттях; виступах з презентаціями; письмового експрес-контролю; тестових завдань; виконання творчих завдань; виконання індивідуальної (курсової) семестрової роботи. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю.

Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за проведення поточного контролю складає 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

4 тестових завдання – 40 балів (кожне питання х 1 бал).

У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0). У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожен вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Рекреаційні комплекси світу», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2332>.

У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти надається можливість скласти екзаменаційну роботу в дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Рекреаційні комплекси світу», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2332>.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залік	
2	2	12	7	6	2	1	3	15	60	40	100
10											

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання.

Розподіл балів за темами:

тема 1 – участь у семінарі до 2 балів;

тема 2 – участь у семінарі до 2 балів;

тема 3 – нанесення на контурну карту рекреаційних комплексів Європи 12 балів (за кожний субрегіон по 3 бали);

тема 4 – нанесення на контурну карту рекреаційних комплексів Азії 7 балів (2+2+2+1);

тема 5 – нанесення на контурну карту рекреаційних комплексів Америки 6 балів (2+2+1+1);

тема 6 – нанесення на контурну карту рекреаційних комплексів Африки 2 бали (1+1);

тема 7 – нанесення на контурну карту рекреаційних комплексів Австралії 1 бал;

тема 8 – нанесення на контурну карту рекреаційних комплексів України 3 бали.

Тема 3 - 8 – участь у семінарі з презентацією. Кожен студент повинен підготувати по 2 виступи з презентацією 5 балів $\times 2 = 10$ балів (кількість об'єктів – 1 бал, правильно підібраний матеріал – 1 бал, оформлення – 1 бал, доклад – 1 бал, відповіді на питання – 1 бал).

Контрольна робота – 15 балів.

Вступ – 1 бал, 2 розділи – по 5 балів, (повна характеристика – 5 балів, незначні недоробки – 4 бали, неповна характеристика – 3 бали, слаба характеристика – 2 бали, дуже слаба – 1 бал), висновки – 1 бал, література – 1 бал, додатки – додатки - 1 бал, оформлення – 1 бал.

Екзамен – 40 балів.

Екзаменаційний білет складається з 6 частин.

Частина 1 – 7,5 б. Умови виконання: вказати назву субрегіонів, рекреаційних комплексів в них та їх рівень. Кожна правильну відповідь оцінюється в 0,5 бали.

Частина 2 – 8 балів. Умови виконання: вказати назву макрорегіонів України та туристичних центрів в їх рекреаційних комплексах. Кожна правильну відповідь оцінюється в 0,5 бали.

Частина 3 – 11 балів. Умови виконання: вказати спеціалізацію рекреаційних комплексів країн та їх рівень. За кожну правильну відповідь 0,5 бали.

Частина 4 – 2 бали. Умови виконання: Вкажіть п'ятірку лідерів субрегіонів за прибуттями та доходами. За кожну правильну відповідь 1 бал.

Частина 5 – 7,5 бали. Умови виконання: вказати країни-лідери за прибуттями та доходами у субрегіонах. За кожну правильну відповідь 2,5 бали.

Частина 6 – 5 балів. Умови виконання: назвіть 10 країн-лідерів за показниками туристичної діяльності (за прибуттями та доходами)? За кожну правильну відповідь 0,5 бали..

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневого рівня оцінювання
	для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Про курорти: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 50.
2. Про туризм: Закон України // Всеукраїнські відомості. - 1995. - 21 листоп.
3. Александрова А.Ю. Международный туризм./ А.Ю. Александрова - М. : Аспект Пресе, 2002. – 470 с.
4. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма./ И.Т. Балабанов, А.И. Балабанов - М.: Финансы и статистика, 2003. – 176 с.
5. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України: Навчальний посібник./ О.О. Бейдик – 2-ге видання перероб. та допов. – К.: Альтерпрес, 2010. – 404 с.
6. Биржаков М.Б. Введение в туризм./ М.Б. Биржаков - СПб. : Герда, 2000. – 192 с.
7. Бовсуновская А.Я. География туризма : учеб. пособ./ А.Я. Бовсуновская - Донецк, ДИТБ, 2002. – 410 с.
8. Воскресенский В.Ю. Международный туризм: Международный туризм и основы туристического страноведения./ В.Ю. Воскресенский - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
9. Воскресенский В.Ю. Основы социально-экономической и рекреационной географии мира./ В.Ю. Воскресенский - М. : МГУ, 2004. – 128 с.
10. Квартальнов В.А. Туризм : учебник./ В.А. Квартальнов - М.: Финансы и статистика, 2000. – 320 с.
11. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). / О.О. Любіцева - К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
12. Менеджмент туризма. Туризм как вид деятельности : учебник. - М. : Финансы. и статистика, 2001. – 300 с.
13. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Рекреаційні комплекси

- світу» / Укл. Н.П. Ващенко. - К.: КНТЕУ, 2004. – 52 с.
14. Николаенко Д.В. Рекреационная география. / Д.В. Николаенко - М. : Владос, 2001. – 288 с.
 15. Рекреаційні комплекси світу: опор. конспект лекцій / авт.: Г.В. Артамонова, Н.П. Ващенко; каф. Міжнар. Еконорміки. – Київ: КНТЕУ, 2012. – 215 с.
 16. Романов А.А., Саакянц Р.Г. География туризма. / А.А.Романов, Р.Г. Саакянц - М.: Совет. спорт, 2002. – 264 с.
 17. Рутинський М.Й. Географія туризму України : навч.-метод. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / М.Й. Рутинський - К. : Центр навч. літ-ри, 2004. – 264 с.
 18. Страньї и регионьї мира : стат. справ. Всемир. банка. / - М. : Весь мир, 2004. – 240 с.
 19. Федорченко В.К., Дворова Т.А. Історія туризму в Україні. / В.К.Федорченко, Т.А.Дворова - К. : Вища школа, 2002. – 195 с.
 20. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : підруч. для студ. еколог, спеціал.вищ. навч. закладів. / Н.В. Фоменко - І.-Ф. : ІМЕ, 2001. – 312 с.

Допоміжна література

1. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Дозвіллезнавство : навч. посіб. / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк - К.: Центр нав. літ-ри, 2006. – 208 с.
2. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу : навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / О.Ю. Дмитрук - К. : Альтерпрес, 2004. – 192 с.
3. Егоренков Л.И. Экология туризма и сервиса: учеб. пособие. / Л.И. Егоренков - М. : Финансы и статистика, 2003. – 205 с.
4. Здоров А.Б. Экономика туризма : учебник. / А.Б. Здоров - М.: Финансы и статистика, 2004. – 272 с.
5. Любіцева О, Сташук К. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економічна та соціальна географія : наук. зб. / О. Любіцева, К.Сташук - К., 2002. - Вип. 53. - С. 189-196.
6. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / за ред. Ф.Д. Заставного. - К. : Знання, 2006. – 575 с.
7. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: зб. норм. - прав, актів/ Київ, ун-туризму, економіки і права. - К. : Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
8. Рутинський І.Й., Зінько Ю.В. Сільський туризм : навч. посіб. / І.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько - К. : Знання, 2006. – 271 с.
9. Сергеева Т.К. Экологический туризм : учебник. / Т.К. Сергеева - М. : Финансы и статистика, 2004. – 208 с.
10. Христов Т.Т. Религиозный туризм. / Т.Т. Христов - М. : Асадетіа, 2003. – 288 с.
11. Яковлев Г.А. Экономика и статистика туризма. / Г.А. Яковлев - М., 2004. – 376 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Голубнича С.М. Рекреаційні комплекси світу: курс лекцій. / укл. С.М Голубнича. – Донецьк,. 2012. – 74 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5437283/page:10/>
2. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник. / П.О. Масляк - К.: Знання, 2008.-343 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/maslyak-rekr10-1.htm
3. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покоłodна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://4exam.info/book_245_glava_24_5.3._Rekreacijni_regioni_...
4. Савранчук Л.А., Явкін В.Г. Рекреаційна географія: письмові консультації. / укл. Л.А. Савранчук, В.Г. Явкін – Чернівці: ЧНУ, 2012. – 110 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/savranchuk.htm
5. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навчальний посібник. / І.В. Смаль - Ніжин, 2010. – 343с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm

11. Особливості навчання за денною формою в умовах продовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2332>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Рекреаційні комплекси світу», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=2332>.